

Virtuaaliretki Asikkalan kirjaston tavaralainaamoon

Tilaisuuden aikataulu:

12:50 Linjat aukeavat

13:00 Tervetulosanat

13:05 Tavaralainaamon perustaminen askel askeleelta, yleisön kysymyksiä

13:35 Tavaralainaamon esittely kirjastossa, yleisön kysymyksiä

Maallemuuttajat 2030

- Maallemuuttajat 2030 –hankkeessa kehitetään Päijät-Hämeen maaseudun jakamis- ja palvelutaloutta mm. erilaisin infotilaisuuksin ja aloittamalla kolme alueella uutta palvelukokeilua
 - Asikkalan asukkaiden tavaralainaamo
 - Hollolan kuntapyörät
 - Tapahtumakärry-palvelu
- Lisäksi tutkitaan aloitettujen palvelukokeilujen ympäristö- ja hyvinvointivaikutuksia sekä liiketoimintamahdollisuuksia.
- Jakamistalous on toimintaa, jossa lainataan, vuokrataan tai käytetään yhteisesti tavaroita, tiloja ja muita resursseja niiden omistamisen sijaan.

Tavaralainaaamon perustaminen kirjastoon

Idea tavaralainaamosta

- Projektin tekemän asukaskyselyn mukaan asukkaat olivat kiinnostuneita lainaamaan etenkin siivous- ja ruoanlaittovälineitä sekä työkaluja.
- Asukkaille pidettiin työpaja, jonka mukaan kirjasto oli suosituin paikka toteuttaa lainausta asukkaiden kesken.
- Asikkalan kunnankirjasto oli kiinnostunut tavaralainaamotoiminnasta ja uudesta tavasta palvella asiakkaita
 - Päätettiin aloittaa tavaralainaamo-palvelukokeilu

Tarkempi kysely kirjaston asiakkaille

- Lainaamon toteutus aloitettiin kyselemällä kirjaston asiakkailta, mitä hyötyesineitä he haluaisivat kirjastosta lainata. Kysely toteutettiin helmi-maaliskuussa 2020 kirjastossa sekä virtuaalisesti sosiaalisessa mediassa.
- Kyselyn tuloksena saatiin lista seuraavista esineistä:
 - Akkuporakone (3), hiomakone
 - Ompelukone (4), saumuri
 - Lumikengät, rinkka (2), telttä, trangia
 - Soittimia, kuten kantele, viulu, kitara
 - Kasvikuivuri, tehosekoitin
 - Tekstiili/höyrypesuri (3), lämpökamera (2)
 - Lasten matkasänky (2), lautapelit (2), matkaradio
 - Listalta on poistettu kirjastoon sopimattomia tavaroita, kuten moottorisaha, pöytäsiirkeli ja tärylevy 200kg

Lahjoituskampanja

- Asukkaat saivat lahjoittaa kirjaston tavaralainamotoimintaa varten esineitä listalta & listan ulkopuolelta.
- Keräysaika 6.4.-15.5.2020
- Koronapandemian vuoksi lahjoitukset haettiin lahjoittajien ulko-ovilta ilman ihmiskontaktia.
- Kaikki lahjoitukset olivat hyväkuntoisia ja joitain tavaroita tarjottiin jopa kaksin kappalein.
- Lahjoittajille palkkioksi kahvilalahjakortti
- Kampanjasta viestittiin sosiaalisessa mediassa ja paikallissanomalehdessä.
- Yhteensä tavaralainamoon valikoitui 20 tavaraa

Tee hyvää ja lahjoita!

Asikkalan tavaralainamon keräyskampanja

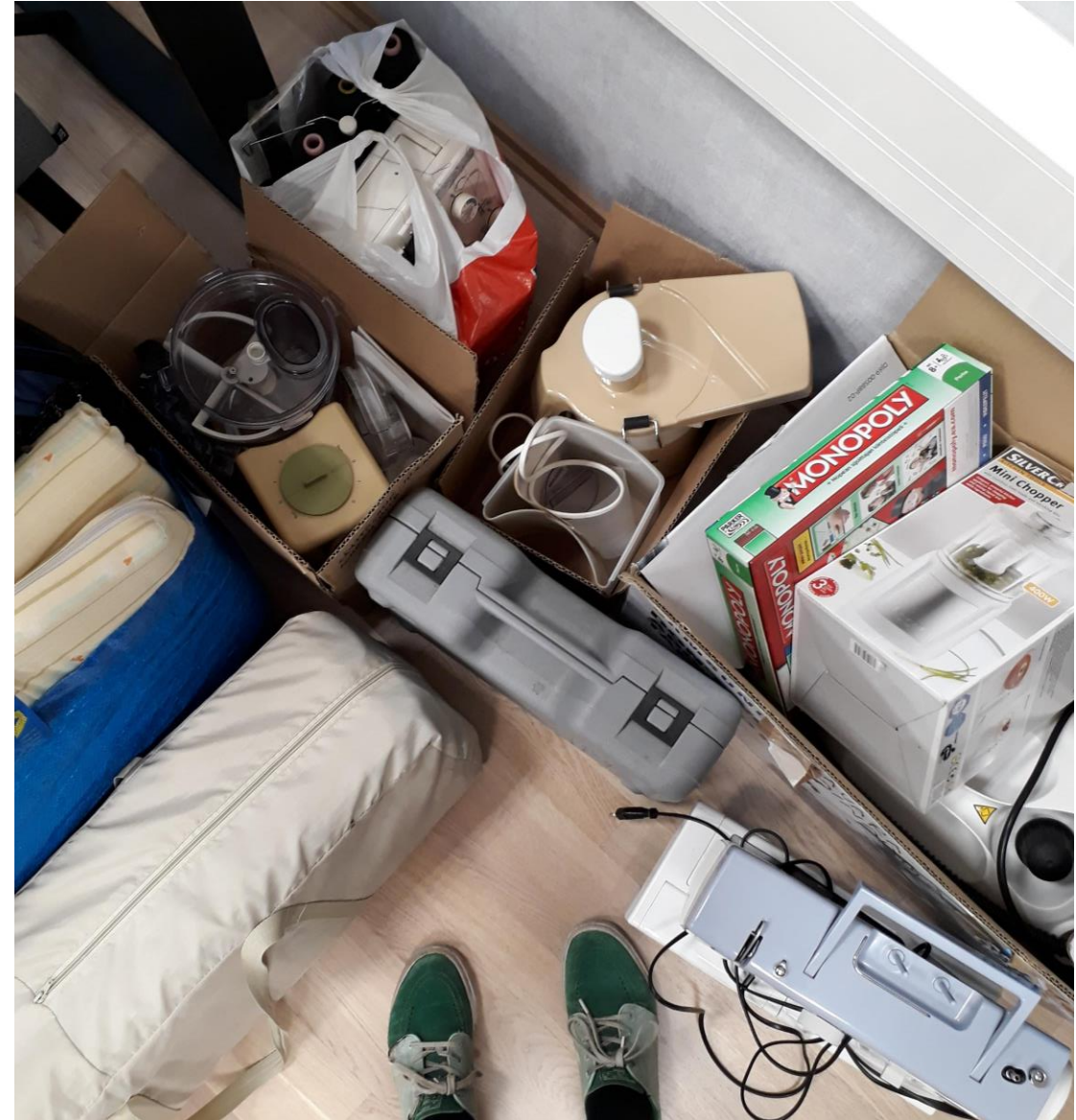

käynnissä 15.5.2020 asti

Lisätietoja kampanjasta: www.lab.fi/fi/projekti/maallemuuttajat2030
tai Facebookissa: Maallemuuttajat 2030

Saadut lahjoitukset

- Laahintahiomakone
- Akkuporakone
- Saumuri
- Ompelukone
- Minishakkipeli
- Monopoly
- Pictionary-lautapeli
- Teltta
- Rinkka
- Trangia + Makkaratikku
- Kasvikuivuri
- Tehosekoitin
- Höyrypesuri
- Matkasänky
- Figure Trimmer
- Voimapyörä
- Ovirekki
- Mehulinko
- Mehumaija
- Jäätelökone
- Monitoimikone
- Monitoimileikkuri
- Folioitu makuualusta

Tavaroiden valmistelu lainattaviksi

- Tavaroiden toimivuus testattiin ja ompelukone ja saumuri käytettiin huollossa.
- Useiden tavaroiden mukana saatiin alkuperäiset käyttöohjeet, lopuille etsittiin käyttöohjeet internetistä.
- Lisäksi tehtiin tavaroille ohje puhdistamista ja palauttamista varten.
- Tavaroille etsittiin korvaussummat, joilla voisi hankkia vastaavan tavarana, mikäli tavara rikkoutuu käytössä.

Käytä **trangiaa ja makkaratikkua** huolellisesti noudattamalla oheisia käyttöohjeita. Käytä trangiaassa vain spriipohjaisia polttoaineita kuten Marinolia tai Sinolia.

Käytön jälkeiset huoltotoimenpiteet:

- Pese trangian osat miedolla saippualliuoksella. Säilytä poltinta aina erillisessä pussissa.
- Tarkista, että kaikki osat ja käyttöohje ovat mukana

Nauti retkeilystä ja palauta **trangia ja makkaratikkua** käytön jälkeen seuraavan lainaajan iloksi!

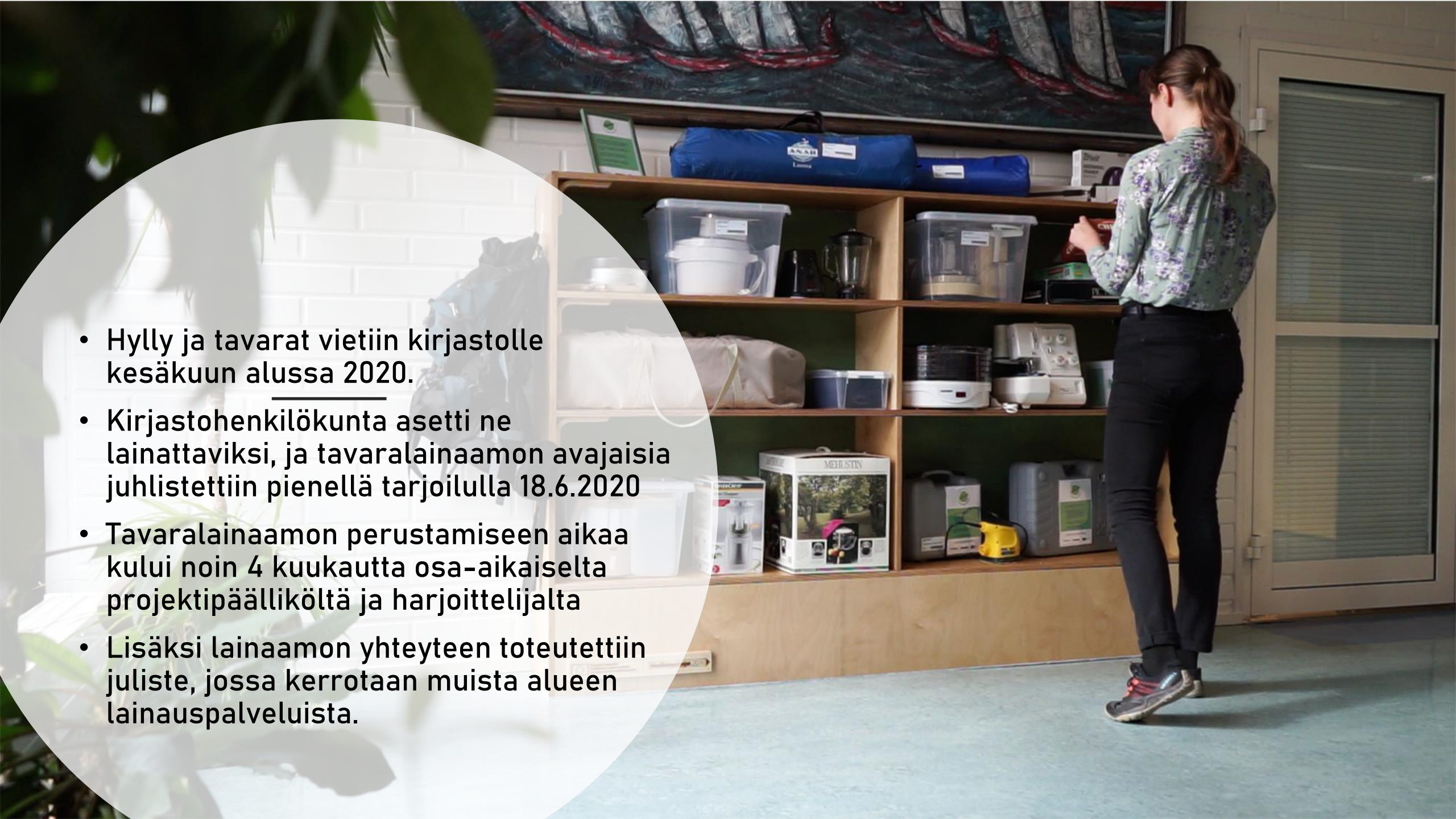
Palautus vain Asikkalan kunnankirjastoon.

Tavaralainaamo on perustettu Maallemuuttajat 2030-hankkeen toimesta, EU:n rahoittamana ja yhteistyössä Asikkalan asukkaiden, kunnan ja kirjaston kanssa.

Tavaroiden säilytys

- Kirjastoon varattiin tyhjä seinä, johon tavaralainaamo sijoitettiin,
- Kirjastolle rakennettiin uusi hylly, jonka haluttiin erottuvan muusta tarjonnasta. Hyllyn takaseinäksi tuli vihreä Asikkalan kunnan brändi-ilmeen mukaan.
- Hylly suunniteltiin samalla kun tavaroita saatiin lahjoituksina. Laskettiin, että kaikille tavaroille löytyy tila mm. korkeutensa puolesta.
- Osalle tavaroista hankittiin läpinäkyvät muovilaatikot, joissa tavarat, niiden osat ja ohjekirja säilytetään.

-
- Hylly ja tavarat vietiin kirjastolle kesäkuun alussa 2020.
 - Kirjastohenkilökunta asetti ne lainattaviksi, ja tavaralainaamon avajaisia juhlistettiin pienellä tarjoilulla 18.6.2020
 - Tavaralainaamon perustamiseen aikaa kului noin 4 kuukautta osa-aikaiselta projektipäälliköltä ja harjoittelijalta
 - Lisäksi lainaamon yhteyteen toteutettiin juliste, jossa kerrotaan muista alueen lainauspalveluista.

Lainaamisen säännöt

- Lainaamiseen sovelletaan samoja sääntöjä, kuin kirjaston muihin esineisiin (kuten urheiluvälineisiin, soittimiin).
- Tavaroiden laina-aika 2 viikkoa.
- Varauksia tavaroihin voi tehdä puhelimitse ja asiakaspalvelupisteellä, ei netissä.
- Tavaralainaamon tavarat voi palauttaa vain Asikkalan kunnankirjastoon.

Tavaroiden huollot

- Tavaroiden huoltoa ja korjaamista selvitettiin sen jälkeen, kun tavaralainaamo oli avattu.
- Ensimmäisenä lainaamon rinka hajosi. Ratkaisuna kirjaston henkilökunta päätyi ottamaan vastaan uuden rinkan lahjoituksena.
- Toisena hajosi ompelukone. Sitä yritettiin korjata ompelukonekorjaajalla, mutta moottorivian vuoksi korjaaja suositteli uuden koneen hankkimista. Uusi ompelukone saatiin lahjoituksena. Vajaan vuoden käytön jälkeen tämäkin kone hajosi. Päädyttiin ostamaan täysin uusi ompelukone ja testata, onnistuuko sen lainaus ongelmitta.
- Jatkossa on sovittu yhteistyöstä paikallisen nuorten työpajan ja pienkonekorjaajan kanssa, että tavarat lähtevät kirjastolta heille huoltoon tai korjaukseen.
- Tavaroiden korjaustarve on arvioitu asiakkaiden palautteen perusteella.

Lainauksen suosio

- Tavaralainaamo oli esillä paikallisanomalehdessä, Asikkalan kesäpostissa sekä alueuutisissa.
- Myös Maaseudun Tulevaisuus teki lainaamosta jutun lehteen ja nettiin.
- Suosituimpia tavaroita ensimmäisen vuoden aikana ovat olleet höyrypesuri (23), ompelukone (17), kasvikuivuri (15), saumuri (15), rinkka (8) ja jäätelökone (7).
- Tehosekoitinta ja monitoimileikkuria ei oltu lainattu kertaakaan.
- Yhteensä lainoja ensimmäisen vuoden aikana oli 107 kpl

Tavaralainaamon sosiaaliset vaikutukset

- Sosiaalisia vaikutuksia tutkittiin kyselyllä keväällä 2021
- Vastaajien kokemukset tavaralainaamosta olivat pääosin myönteisiä ja tavaralainaamon toivottiin olevan jatkossa osa Asikkalan kirjaston pysyvää toimintaa
- Tavaralainaamo koettiin hyödylliseksi sekä yksilön että yhteisön kannalta, ja sen nähtiin lisänneen alueen asukkaiden yhteisöllisyyttä.
- Tavaralainaamon käytön myötä vastaajien kiinnostus ylipäätään tavaroiden lainaamiseen niiden ostamisen sijasta oli lisääntynyt. Reilu puolet vastaajista oli jättänyt jonkin tavaran ostamatta, koska pystyivät lainaamaan sen tavaralainaamosta.

Tavaralainaamon ympäristövaikutuksia

- Tavaralainaamon ympäristövaikutuksia tutkittiin kasvihuonekaasupäästöjen osalta
- Esim. ompelukonetta on lainattu 23 kertaa
 - Valmistettu vain yksi ompelukone 23:n sijaan
 - Ompelukoneen hiilijalanjälki n. 70 kgCO₂e
 - Ompelukoneen osalta päästöjä vältetty 1120 kgCO₂e tähän mennessä
- Yhteensä kaikkien tavaroiden osalta päästöjä vältetty **6170 kgCO₂e**
 - noin 60% keskivertosuomalaisen hiilijalanjäljestä

Tavaralainaamon ympäristövaikutuksia

- Kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi raaka-aineita on kulutettu vähemmän
- Toiminnan mahdollisesti aiheuttamaa lisääntynyttä liikkumista ei ole huomioitu. Esimerkiksi 20km autolla ajoa/lainauskerta (2140km) = yht. 380 kgCO₂e
- Toiminnan alun ja mm. tavaroiden huollon aiheuttamat kilometrit ja materiaalit esim. säilytysratkaisuihin.
- Silti positiivisia vaikutuksia myös ympäristölle!
 - Pitäisi ajaa 34 500 km, jotta ensimmäisen toimintavuoden vältetyt khk-päästöt nollaantuisivat

Yhteystiedot

www.lab.fi/projekti/maallemuuttajat2030

<https://www.youtube.com/watch?v=cl4vofj2-K0>

Youtube: Asukkaiden tavaralainaamo

Kaisa.Tuominen@lab.fi

puh. 0447085113

Facebook: Maallemuuttajat 2030

Instagram: maallemuuttajat2030